

ĐẠI TƯỚNG
VÕ NGUYỄN GIÁP
ĐIỆN BIÊN PHỦ
50 NĂM
NHÌN LẠI

NHÀ XUẤT BẢN QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN

ĐẠI TƯỚNG
VÕ NGUYÊN GIÁP

ĐIỆN BIÊN PHỦ 50 NĂM NHÌN LẠI

NHÀ XUẤT BẢN QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN
Hà Nội - 2004

Đại tướng
VÕ NGUYÊN GIÁP

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

"Chiến thắng vĩ đại Điện Biên Phủ đã làm cho ba tiếng Điện Biên Phủ trở thành biểu tượng của sức mạnh Việt Nam.

Tinh thần Điện Biên Phủ sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta".

Kết thúc bài viết nhân dịp kỷ niệm lần thứ 50 chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, bản viết gửi cho Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã viết như vậy.

Với ý nghĩa đó, chúng tôi xuất bản cuốn Điện Biên Phủ 50 năm nhìn lại của Đại tướng Võ Nguyên Giáp.*

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

NHÀ XUẤT BẢN
QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN

* Tên sách do Nhà xuất bản Quân đội nhân dân đặt.

DIỆN BIÊN PHỦ¹

I. HÌNH THÁI CHIẾN SỰ VÀO MÙA HÈ NĂM 1953

Mùa Hè năm 1953, cuộc kháng chiến cứu nước của nhân dân ta đã bước vào năm thứ tám. Tám năm đó là tám năm chiến đấu cực kỳ gian khổ và anh dũng của quân đội và nhân dân ta chống lại quân đội xâm lược của đế quốc Pháp có can thiệp Mỹ giúp sức, lúc đầu mạnh hơn ta rất nhiều về vũ khí và trang bị.

Tuy nhiên, trải qua tám năm kháng chiến lâu dài, trái với ý muốn chủ quan của quân địch, lực lượng của quân đội và nhân dân ta không những không bị tiêu diệt, mà ngược lại càng đánh càng mạnh, càng mạnh càng thắng; so sánh lực lượng đã dần dần thay đổi có lợi cho ta. Còn về phía địch thì ngày càng lâm vào thế bị động, càng tiếp tục chiến

1. Tác phẩm viết nhân dịp kỷ niệm lần thứ 10 chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ, theo bản in lần thứ tư, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 1969.

tranh càng gặp những khó khăn mới, đi từ thất bại này đến thất bại khác.

Ôn lại quá trình sơ lược của tám năm kháng chiến là một điều cần thiết để hiểu rõ tình hình địch, ta và hình thái chiến sự trước khi quân địch đề ra kế hoạch quân sự Nava, cũng tức là trước khi quân ta bắt đầu những chiến dịch mùa Đông 1953 và mùa Xuân 1954 và chuẩn bị mở chiến dịch Điện Biên Phủ vĩ đại.

Dân tộc ta là một dân tộc hết sức yêu chuộng tự do và hòa bình, lại sẵn có một truyền thống đấu tranh bất khuất chống ngoại xâm, giành độc lập cho đất nước. Ngay sau khi Cách mạng tháng Tám mới thành công, trong bản Tuyên ngôn độc lập đọc ngày 2 tháng 9 năm 1945 trước quốc dân và thế giới, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: "Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập và sự thật đã thành một nước tự do, độc lập. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mệnh và tài sản để giữ vững quyền tự do và độc lập ấy".

Mọi người đều biết: chỉ không đầy một tháng, sau khi nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời thì thực dân Pháp được đế quốc Anh giúp sức đã gây hấn ở Sài Gòn, mưu mô xâm lược nước ta một lần nữa. Trong lúc đó, chúng cũng mưu mô trở lại xâm lược Campuchia và Lào. Chúng đã phái sư đoàn thiết

giáp sang, thực hiện kế hoạch chiến lược "đánh nhanh giải quyết nhanh", cho rằng chỉ trong vòng 10 tuần lễ là có thể "bình định" xong Nam Bộ, làm bàn đạp để tấn công ra miền Bắc.

Nhưng, chúng đã tính nhầm, *nhân dân Nam Bộ đã vùng dậy kháng chiến*, tuy chỉ có vũ khí thô sơ nhưng vẫn không chịu khuất phục trước kẻ địch. Chiến tranh du kích dần dần được mở rộng khắp vùng châu thổ sông Cửu Long.

Đảng ta, một mặt lãnh đạo nhân dân Nam Bộ kháng chiến, động viên toàn quốc ủng hộ Nam Bộ, mặt khác ra sức lợi dụng mâu thuẫn giữa những kẻ địch, hòa hoãn với Pháp, ký kết Hiệp định sơ bộ ngày 6 tháng 3 năm 1946, gạt 20 vạn quân Tưởng Giới Thạch ra khỏi đất nước, thực hiện chủ trương "hòa để tiến", tranh thủ thời gian để củng cố chính quyền nhân dân, củng cố lực lượng cách mạng, chuẩn bị đối phó với âm mưu xâm lược mới của địch.

Mặc dầu đã công nhận nước ta là một nước tự do và có chủ quyền, thực dân Pháp vẫn không từ bỏ dã tâm đặt lại nền thống trị của chúng. "Ta càng nhân nhượng, chúng càng lấn tới". Chúng xé bỏ hiệp định đã ký kết, tiếp tục chiến tranh ở Nam Bộ, lại thực hiện kế hoạch xâm lấn từng bước, đánh chiếm nhiều địa phương ở Trung Bộ, Bắc Bộ. Khả năng giữ vững hòa bình ngày càng trở nên mong manh. Chúng liên tiếp đánh chiếm Hòn Gai, Hải Phòng; sang tháng 12